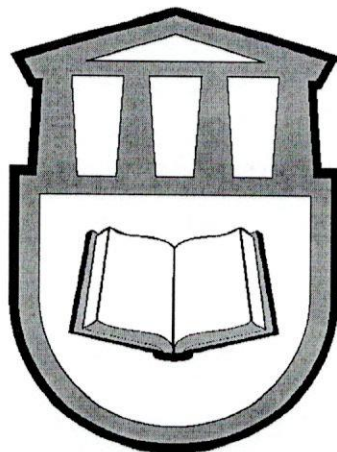

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА У КРАГУЈЕВЦУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА
2016. ГОДИНУ

Крагујевац, фебруар 2017. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА 2016. ГОДИНУ

Универзитетска библиотека у Крагујевцу је успешно завршила годину у којој је наставила реализацију свог главног циља – унапређење услова за бољи образовни, истраживачки и научни рад студената, и запослених на Универзитету у Крагујевцу, првенствено набавком адекватне литературе, као и одржавањем нивоа техничке опремљености и стручности особља. Библиотека континуално настоји да својим корисницима олакша приступ информацијама, пратећи савремене технологије и прилагођавајући своје услуге.

Имајући у виду тенденцију раста фонда, Библиотека је принуђена да, у оквиру постојећих могућности у простору у коме се налази, адаптира део простора у магацински, што ће представљати примарни задатак у 2017. години.

Реализација основне делатности – куповине уџбеничке и друге литературе, је први пут, након више година суфинансирана средствима добијеним од Универзитета у Крагујевцу, те је без обзира на мањи број публикација који је ове године набављен, њихова вредност знатно већа.

Стални развој у библиотечком пословању не би био могућ без перманентне обуке запослених и сталних контаката и размене искустава са другим универзитетским библиотекама, као и појединачним библиотекама факултета Универзитета у Крагујевцу, како би се реализовала функционална библиотечко-информациона мрежа Универзитета у Крагујевцу. Пет библиотекара је похађало напредни курс СЗ каталогизације у трајању од 5 дана у Народној библиотеци Србије. Библиотекари Универзитетске библиотеке су током године присуствовали на 3 стручне конференције, од којих је једна регионалног и једна међународног типа. Све ове активности је финансирала Библиотека сопственим средствима.

У току 2016. године није било кадровских промена, број запослених је непромењен од 2015. године.

У сарадњи са Центром за развој каријере, Универзитетска библиотека је поново организовала програм студентске праксе, према исказаним потребама установе. За овај програм могли су конкурисати дипломци и студенти мастер академских студија факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу и одазвало се око 20 студената. По завршетку ангажовања, сви кандидати су добили потврду о обављеној пракси.

Појединачни резултати пословања у 2016. години дати су у извештајима по Одељењима.

I Органи управљања и надзора

Управни одбор је у 2016. години одржао три седнице на којима су разматрани и донети:

- Одлука о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину;
- Одлука о усвајању Извештаја о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2015. годину;
- Одлука о усвајању Извештаја о извршеном попису са стањем на дан 31.12.2015. године;

- Одлука о отпису основних средстава Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлука о изменама и допунама Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2016. годину;
- Одлука о усвајању Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2017. годину;
- Одлука о попису имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу са стањем на дан 31.12.2016. године;
- Одлука о образовању Комисије за попис имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;

Надзорни одбор је у 2016. години одржао једну седницу на којој је донео Одлуку којом је прихватио Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину и Извештај о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2015. годину, и оценио да је Универзитетска библиотека у Крагујевцу у 2015. години пословала у складу са Финансијским планом Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2015. годину, и другим актима који регулишу област пословања, као и да су органи пословођења и управљања Универзитетске библиотеке у Крагујевцу реализовали активности из Финансијског плана у складу са законом. Надзорни одбор је у 2016. години донео и Одлуку о усвајању Пословника о свом раду.

Управни и Надзорни одбор разматрали су и друга питања која су од интереса за рад и развој Универзитетске библиотеке у Крагујевцу.

II Одељење набавке и обраде монографских публикација

У 2016. години Универзитетска библиотека је преко Одељења за набавку и обраду монографских публикација, увећала свој фонд куповином, поклонима и разменом. Ова три вида набавке, као и у досадашњој пракси, нису била равноправно заступљена, већ је највећи број публикација добијен на поклон.

У складу са Закључком Колегијума Универзитета у Крагујевцу, из 2009. године, о достави *обавезног примерка* сваке публикације која је штампана под окриљем свих факултета Универзитета, Библиотека је започела пријем ових књига. Преко Одељења набавке и обраде монографских публикација, све што није дупликат бива уврштено у фонд каталогизацијом путем COBISS система. Крајем сваког месеца, Одељење доставља извештај Генералном секретару Универзитета о добијеном обавезном примерку.

Полазећи од чињенице да су се обавезе из наведеног Закључка селективно испоштовале од стране неких факултета, на Колегијуму Универзитета у Крагујевцу, одржаном 31.03.2016. године, заузет је став да је неопходно доставити контакт податке једног запосленог из сваке институције, који је задужен да прати издаваштво и са којим би Одељење набавке и обраде координирало реализацију ове обавезе.

2016		
Назив факултета	издавачка делатност	поклоњено УБКГ
Економски факултет	9	5
Правни факултет	8	5
Филолошко-уметнички	16	11

факултет		
Факултет инжењерских наука	9	7
Природно-математички факултет	8	6
Факултет медицинских наука	7	4
Факултет техничких наука у Чачаку	13	5
Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву	6	4
Факултет педагошких наука у Јагодини	9	6
Учитељски факултет Ужице	8	3
Агрономски факултет Чачак	6	5
Факултет за хотелијерство и туризам	12	10
укупно	111	71

Табела 1: *Обавезни примерак*

Учинак оваквог договора приказан је у Табели 1. Код појединих факултета се може уочити разлика у броју издатих и поклоњених публикација Универзитетској библиотеци, али треба напоменути да је она најмања уколико се упореди са табелама из претходних година где је та разлика била велика.

Треба напоменути да је овом „акцијом“ постигнут и договор да се библиотеци доставе и уибеници, практикуми и други приручници, који су издати ранијих година, а које Библиотека не поседује. Наишли смо на колегијално разумевање и велику ажурност контакт особа, тако да је и један велики број наслова издатих од 2011. до краја 2015. године нашао место у књижном фонду Библиотеке. Иако су факултети дужни да достављају само по један примерак од сваке публикације постоје и случајеви где Библиотека добија по два примерка, што омогућава спровођење *размене* публикација са другим Универзитетима и то нарочито Нишким и Новосадским.

Када говоримо о *поклонима*, у јуну месецу, фонд је увећан за 289 наслова које је Библиотека одабрала, из понуђених спискова Комисије за откуп књига Министарства културе и информисања Републике Србије, а у склопу Конкурса за откуп публикација за библиотеке за 2016. годину.

Фонд библиотеке се такође увећао захваљујући избору из месечних листа које доставља Одељење набавке Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" из Београда и Српске академије наука и уметности. Настављена је сарадња са Црногорском академијом наука и умјетности.

Ранијих година дупликати који су издвајани, пописивани су на посебни списак који је Одељење редовно ажурирало и постављало на веб страницу Библиотеке. Како ова акција није показала довољно резултата, одлучено је да се ови спискови шаљу електронском поштом лицима задуженим за набавку књига, сваке факултетске библиотеке која припада Универзитету у Крагујевцу.

Сарадња са Конгресном библиотеком из Вашингтона САД, започета у 2015. је настављена. Библиотека је добила своје корисничко име, лозинку, као и освојени

„кредит“ од 11 бодова у 2015. години (добива се самим приступом наше установе у Duplicate Materials Exchange Program (DMEP) и 136 бодова у 2016. години. Одељење је наручило прву траншу од 11 наслова и очекује се скори пријем публикација.

<i>Начин набавке</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Куповина	237	162
Поклон	1.020	1.769
Размена	11	14
Сопствено издање	2	4
Укупно	1.270	1.949

Табела 2: *Укупна набавка*

Табела 2. показује укупну набавку (по видовима) монографских публикација у 2016. у односу на 2015. годину. Приказан је драстично смањен број поклоњених јединица, али већу куповну моћ Библиотеке у 2016. години. Без обзира што је укупан број приновљених књига мањи, можемо бити задовољни, јер је набавка била усмерена на куповину за кориснике важнијих наслова или скупљих које у ранијим годинама није било могуће набавити услед недостатка средстава.

У Табели 3, дат је број монографских публикација разврстаних по језицима и број публикација на компакт дисковима, које је Одељење набавке и обраде монографских публикација инвентарисало и каталошки обрадио у COBISS систему обједињене каталогизације.

<i>Редни бр.</i>	<i>Публикације по језицима</i>	<i>Број публикација у 2016</i>
1	Југословенска књига	1.120
2	Енглеска књига	59
3	Немачка књига	18
4	Француска књига	13
5	Руска књига	50
6	CD	10
Укупно		1.270

Табела 3: *Каталогизација монографских публикација по језицима*

Од 01.01.2016. закључно са 31.12.2017. године, два библиотекара Одељења набавке и обраде, каталошки су обрадила 4.746 записа, како монографских публикација, тако и аналитички обрађених чланака и саставних делова монографских и серијских публикација. Све монографске публикације су прошле кроз процес инвентарисања, уноса локацијских података у COBISS 3 окружењу и предаје Информативно-позајмном одељењу.

Упоредном статистиком по врстама записа за 2015. и 2016. годину, приказаном у Табели 4.1. приказана је разлика од 1.427 записа у корист 2015. године, што је разумљиво с обзиром на мањи број приновљених књига.

Год.	преузето	креирано	редакција	укупно
2016.	1.470	1.314	1.962	4.746
2015.	2.122	1.504	2.546	6.173

Табела 4.1: *Обрада публикација у Одељењу*

Треба напоменути да се и библиотекарима других одељења баве каталогизацијом па је укупан број урађених записа у Библиотеци (како монографских тако и серијских и аналитике) далеко већи, (Табела 4.2)., такође и у односу на 2015. годину.

Год.	преузето	креирано	редакција	укупно
2016	3.237	4.785	6.764	14.786

Табела 4.2: *Укупан број каталошки обрађених јединица у Библиотеци у 2016. години.*

Још једна од делатност коју, по захтеву, раде библиотекарима Одељења је *одређивање УДК бројева* за монографије, серијске публикације, докторске дисертације, научне, стручне и прегледне радове издате у научним и стручним часописима и зборницима радова.

III Одељење набавке и обраде серијских публикација

Одељење периодике успешно је остварило свој програм рада за 2016. годину. У локалној бази података, Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, COBISS3 укупно је обрађено:

- 751 наслова серијских публикација
- 4198 бројева свих јединица (годишта)
- 1239 бројева јединица без података у пољу 997м (зборници, часописи без ознаке за свеску, број)
- 9714 бројева свезака у пољу 997м

У 2016. години сигнирано је и допуњено 36 наслова, 333 броја свих јединица (годишта), и 742 броја свезака у пољу 997м.

Сви наслови су прузети из библиографско-каталошке базе података, са одређеном редактуром у циљу побољшавања квалитета и информативности у локалној електронској бази података. Часописи се смештају у магацин периодике по УДК систему а у оквиру исте групе, публикације су смештене по наслову абecedним редом. Новија годишта свих наслова смештају се у Одељењу периодике ради ефикасније услуге корисника и рационализације простора.

Готово све припеле наслове часописа, Библиотека је добила, углавном, као поклон Библиотеке Матице српске из Новог Сада, Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" у Београду, Ректората Универзитета у Крагујевцу, затим као поклон издавача (института, факултета) или самих аутора. За часопис Даница, издавача Вукова задужбина и Свеске, издавача Мали Немо из Панчева, библиотека је претплаћена на годишњем периоду. Упоредо, Одељење периодике селективно уноси и часописе из старог фонда часописа, који није био унет у електронски каталог наше библиотеке. Приоритет обраде дат је часописима из области природних наука.

Аналитичка обрада прилога у серијским публикацијама

У локалној бази података укупно је креирано, допуњено или преузето 30065 записа. За период јануар – децембар 2016. године креирано је 2394 записа, 1052 записа је преузето и редиговано из узајамне базе каталога, што чини 3446 нових записа.

Аналитичка обрада прилога у монографским публикацијама

У локалној бази података укупно је креирано, редиговано или преузето 6215 записа.

За период јануар – децембар 2016. године креирано је 121 нових записа, 166 записа је преузето и редиговано из узајамног каталога. Укупно, аналитичких записа у локалној бази је 287.

Поред инвентарисања, сигналирања, каталошког описа, предметне и класификационе обраде, смештаја, претраживања и издавање корисницима серијске грађе, Одељење ради и на аналитичкој обради чланака из серијских и монографских публикација. Критеријум за избор обраде аналитичких прилога врши сам библиотекар, првенствено према профилу корисника наше библиотеке. Оваква обрада прилога доприноси и изради персоналних библиографија и библиографија радова у серијским публикацијама. Највише прилога је урађено за наставнике и сараднике Универзитета у Крагујевцу, као и за друге институте и универзитете у Србији и окружењу.

Докторске дисертације

До краја 2016. године у фонд су унете укупно 3002 докторске дисертације.

За период јануар - децембар 2016. године креиран је 71 запис докторских дисертација, а преузето и редиговано 47 јединца, што је укупно 118 нових записа у локалној бази Универзитетске библиотеке у Крагујевцу и порталу е-тезе.

У Phaidra дигиталном репозиторијуму Универзитета у Крагујевцу, до краја 2016. године, унете су 442 докторске дисертације. Одељење наставља прикупљање и обраду докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Крагујевцу, као и на другим универзитима у Србији.

У марту 2016. године почео је са радом заједнички портал НаРДуС – Национални репозиторијум докторских дисертација у Србији. Наша Библиотека је у обавези да поред уноса текста дисертације, уноси и дигитализован извештај комисије о оцени дисертације. До краја 2016. године у овај репозиторијум преузето је 439 докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Крагујевцу.

Додељивање УДК бројева

Наставља се са радом додељивања УДК бројева за стручне, научне чланке, приказе или прилоге из часописа и зборника издатих на факултетима Универзитету у Крагујевцу. За период јануар – децембар 2016. године, према захтеву, додељена су 83 УДК броја за чланке из часописа или зборника Универзитета у Крагујевцу.

Због већег прилива публикација током претходних година, неопходно је наћи додатни магацински простор, како за часописе, тако и за докторске дисертације, коју се смештене на неадекватним (дрвеним) полицама, те није могуће максимално искористити расположиви простор.

У оквиру одељења припремљена је и урађена је комплетна библиографија универзитетског часописа Липар, коју је Библиотека штампала сопственим средствима.

IV Информативно-позајмно одељење

Анализа података за 2015. годину и њихово поређење са подацима претходних година, показује да је ово Одељење у свим сегментима, разноврсношћу и бројем активности, као и бројем трансакција, остварило планиране резултате у оквиру свих делатности којима се бави.

Категорије чланова

Број новоуписаних и корисника који су обновили чланарину је мањи него у претходној години (тенденција присутна последњих неколико година), што се може тумачити неинформисаношћу студената (бруцоши имају 50% попушта приликом учлањења), али и других категорија становништва са могућностима које пружа Библиотека.

	2015.	2016.
упис нових корисника	190	173
обнова чланарине	247	188
колективна чланарина	117	111
правна лица	77	83
бесплатна чланарина	2	1
укупно	633	556

Треба наћи модалитет да сви студенти и запослени на Универзитету у Крагујевцу по аутоматизму буду чланови Библиотеке. До тада, у сарадњи са управама факултета нашег Универзитета реализовати могућности колективне чланарине.

Колективну чланарину за своје запослене и у 2016. години обновили су: Правни факултет - 56 чланова (60 у 2015.) и Економски факултет – 55 (57 у 2015.). Након неколико иницијатива, договорене варијанте о колективном учлањењу бруцоша и запослених на Филолошко-уметничком факултету нису реализоване.

Структура активних корисника

	2015.	2016.
студенти	674	447
запослени на Универзитету	99	131
докторанди и постдипломци	45	43
срењошколци	4	3
запослени	30	24
пензионери	2	1
незапослени	11	21
страни држављани	4	7
запослени у матичној установи	17	17
правна лица	34	26
укупно	927	720

Посете осталих лица

За разлику од других библиотека, УБКГ наставља са позитивном праксом пружања услуга лицима која нису чланови, пружајући им информације о траженој литератури, као и давањем сигнатура публикација из фондова факултетских и других библиотека.

2015.	2016.
1 178	1 155

Пружање информација

	2015.	2016.
усмено	5 178	5 177
телефоном	2 155	2 157
е-поштом	915	915

Сервиси Питај библиотекара и Моја библиотека

Не користе се у очекиваном обиму, вероватно, јер су наши корисници навикли да информације добијају усменим путем приликом посете Библиотеци, телефоном или е-поштом.

Коришћење читаонице и интернета са рачунара у читаоници

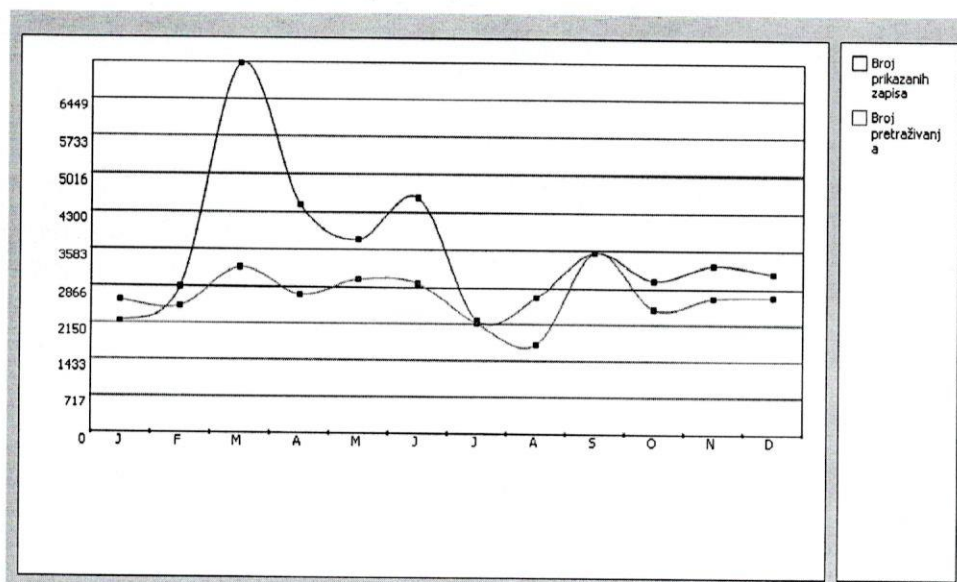
	2015.	2016.
читаоница	2 888	4 660
интернет	3 155	3459

Услуге фотокопирања, штампања, скенирања и нарезивања

	2015.	2016.
фотокопирање	2 587	2588 листова
штампање	805	800 листова
скенирање	95	108 објеката
нарезивање	55	50 ЦД

Претраживање по захтевима корисника на ОПАК-у

	2015.	2016.
бр. приступа	13 899	недоступан податак
бр. претраживања	35 009	32 444
бр. приказаних записа	34 902	43 000

Месец	Број претраживања	Број приказаних записа
јануар	2,629	2,203
фебруар	2,508	2,876
март	3,242	7,166
април	2,741	4,444
мај	3,015	3,776
јун	2,950	4,604
јул	2,186	2,236
август	1,754	2,690
септембар	3,541	3,538
октобар	2,483	3,013
новембар	2,681	3,307
децембар	2,714	3,147
Укупно	32,444	43,000

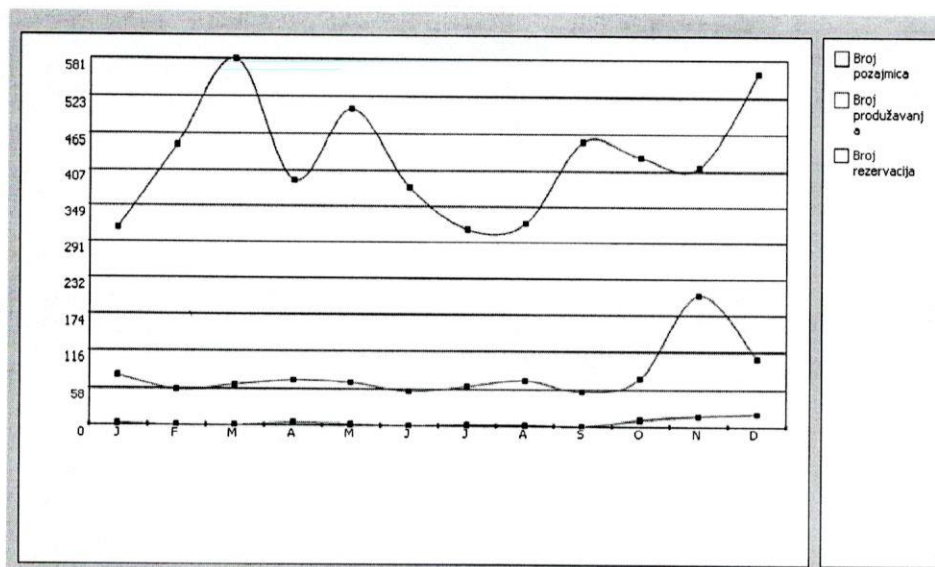
Број претраживања: број претраживања COBISS/OPAC корисника у изабраној локалној бази података

Број приказаних записа: број приказаних записа пронађених у изабраној локалној бази података у COBISS/OPAC систему

Број претраживања дат у претходним табелама укључује и претраживања ван Библиотеке (путем Интернета) који корисници сами реализују. У овој статистици се не виде претраживања корисника у систему - књижничара и библиотекара који имају на годишњем нивоу преко 10.000 додатних претрага.

Издавање публикација за коришћење у читаоници и ван Библиотеке - задуживање и раздуживање грађе

	2015.	2016.
бр. позајмица	5 927	5 113
бр. резервација	57	62
бр. продужавања	1 086	982

Месец	Број позајмица	Број резервација	Број продуживања
јануар	315	2	81
фебруар	448	1	57
март	581	0	65
април	392	4	172
мај	504	3	68
јун	381	1	55
јул	313	3	64
август	321	2	73
септембар	454	0	56
октобар	430	10	77
новембар	414	16	207
децембар	560	20	107
Укупно	5,113	62	982

Број позајмица: све позајмице ван библиотеке и читаоници

Број резервација: све резервације грађе у библиотеци и преко COBISS/OPAC-а

Број продуживања: сва продужења грађе у библиотеци, и преко COBISS/OPAC-а

Електронски каталози

- вршена су претраживања, најчешће за потребе наставника и сарадника Универзитета, али и других корисника, у свим доступним базама расположивим преко КОБСОН сервиса, као и у каталозима других библиотека.

Селективном дисеминацијом информација Библиотека, у највећој мери, оправдава своју функцију сервиса Универзитета у Крагујевцу, односно пружања помоћи истраживачима да што брже и једноставније дођу до релевантних извора.

Израда списка библиографских јединица из класичних и електронских извора
57 захтева (55 у 2015.) - на захтев корисника.

Међубиблиотечка позајмица у земљи:

- наши захтеви другим библиотекама

		2015.	2016.
монографије	бр. захтева	249	242
	реализовано	205	201
чланци у периодици и радови и зборницима	бр. захтева	163	100
	реализовано	133	60
некњижна грађа	бр. захтева	55	14
	реализовано	55	13
укупно	бр. захтева	467	356
	реализовано	393	274

- захтеви других библиотека упућени нама

		2015.	2016.
монографије	бр. захтева	77	93
	реализовано	77	90
чланци у периодици и радови и зборницима	бр. захтева	28	3
	реализовано	25	3
укупно	бр. захтева	105	96
	реализовано	102	93

Евиденција дезидерата

Током године настављено је са вођењем свеске дезидерата, а од 2011. корисници на пулту читаонице могу попунити листић – предлог за набавку публикација. Одељење координира са Одељењем набавке у реализацији куповине.

У редовне активности Одељења спадају и:

- Пријем новонабављених публикација;
- Смештај и означавање књижног фонда у магацинима ;
- Одржавање Рефералне збирке;
- Обрада монографских публикација и аналитичка обрада радова у зборницима (преузимање, креирање, редакција) како би појединачни радови били претраживи у бази. Библиотекари Одељења преузели су, креирали и извршили редакцију 3.148 записа (2.458 у 2015. години)
- Одређивање УДК броја
- Слање опомене несавесним корисницима
- Издавање потврда студентима да се не дуже публикацијама (1.352 потврде)
- Едукација корисника - редовно одржавање курса „Претраживање електронских каталога библиотека“

Мада из године у годину опада број чланова и поред планске набавке публикација, што се може објаснити чињеницом да се половина факултета нашег Универзитета не налази у Крагујевцу, такође, и временом у коме живимо, у коме је знање стицано из књига замењено информисаношћу са интернета и свима доступним електронским

изворима, разноврсношћу услуга које пружа ово Одељење, Библиотека у потпуности испуњава своју мисију као информациони центар Универзитета. Одељење прати нове начине студирања и у модалитетима својих услуга успешно одговара на све захтеве својих корисника.

Изложбе

У 2015. години започета је активност реализације електронских изложби које се приказују у читаоници Библиотеке. Тематског карактера – везане за јубилеје догађаја или знаменитих личности, уз преглед литературе које Библиотека поседује на ту тему, остају трајно доступне корисницима депоноване у репозиторијум у постављене на веб страницу Библиотеке. Радници Одељења су, поводом обележавања актуелних догађања у 2016., приредили 5 електронских изложби публикација из фондова Библиотеке које су пратили електронски каталози: „Сава Шумановић“, „400 година Шекспира и Сервантеса“, „Иво Андрић-55 година од добијања Нобелове награде“, „Достојевски“ и „Јован Цвијић“.

V Одељење за научне информације и развој

Последње формирано одељење, установљено изменом Статута крајем 2013. године, нуди читав дијапазон услуга, од којих су неке наставак рада претходног Одељења за информациону и рефералну делатност. Недовољан број извршиоца и повећан број и обим услуга су обележили његов рад и у 2016. години.

Примарна делатност је рад на одржавању дигиталног репозиторијума Универзитета, додела корисничких налога и пружање корисничке помоћи, израда библиографија цитираних истраживача, међубиблиотечка позајмица монографија и чланака са иностранством, одржавање веб сајта, блога Библиотеке, дигиталне библиотеке, као и свих страница и профила на друштвеним мрежама. Уз два портала настала 2015. године (Универзитетске галерије и универзитетског часописа Липар) покренута је и веб страница универзитетског часописа Лицеум.

Посебан сегмент рада је одржавање рачунарске мреже и комплетне опреме коју Библиотека поседује, како хардверски, тако и софтверски. што износи 32 умрежена рачунара.

Настављен је рад на дигитализацији, дела фонда старе и малотиражне књиге, (посебно издања које поседује само наша Библиотека) што је значајно са аспекте заштите фонда, те је тогом године дигитализовано више од 100 књига. Услуга дигитализације је уведена и у понуду услуга које Библиотека пружа другим лицима. Значајну помоћ у овом послу дали су студенти током реализације праксе.

Међубиблиотечка позајмица са иностранством и снабдевање научним документима и даље је у приметном паду у односу на исти период претходних година, што је тенденција на нивоу осталих библиотека у Србије, које се баве овом услугом. Пад захтева за позајмицом књига и чланака, стоји у вези са све већим бројем тражених чланака у отвореном приступу и њиховој већој доступности на мрежи. Чешћа је и могућност набављања научног материјала директно од издавача, без посредне улоге библиотека. Такође, пад захтева је последица већих износа, трошкови поштарине су знатно увећани, те укупна цена услуге често превазилази цену куповине књиге. Са друге стране, просечан корисник ових услуга је све више едукован да до литературе дође сам на Интернету, преко отворених архива и других система који омогућавају несметано преузимање публикација у пуном тексту, како формалних, тако и

неформалних. Укупан број захтева које је Библиотека реализовала - 56, је мањи него у претходној години (77) и дат је према следећој структури:

- наши захтеви иностраним библиотекама

2016.	бр. захтева
монографије	29
чланци у периодици радови у зборницима	11
укупно	40

- захтеви иностраних библиотека према Универзитетској библиотеци

2016.	бр. захтева
монографије	15
чланци у периодици радови у зборницима	1
укупно	16

Треба напоменути да око 10-15% захтева (који нису у овом броју) сваке године остане нереализовано, и поред вишеструког залагања библиотекара, јер корисник накнадно одустане због цене услуге, или је наслов недоступан за позајмицу, па је немогуће добити га у року у коме је кориснику неопходан.

Од увођења услуге израде библиографија цитираности, на основу припремљене библиографије аутора, ова делатност је била доминантна у 2016. години, сходно изменама универзитетских правилника, те је обрађено 126 захтева, (20 захтева у 2015. години).

Реализован је договор да се у Национални репозиторијум дисертација (Нардус), аутоматски преузимају подаци из Универзитетског репозиторијума. Проблем уноса записника комисије које Библиотека не поседује, је решен тако што се они достављају у пдф формату администраторима Нардус-а, остаје проблем немогућности накнадне корекције података у пренетом запису о дисертацији, јер све функционалности портала нису обезбеђене.

V Одељење општих и правних послова

Одељење општих и правних послова, односно Секретар Библиотеке као руководилац истог, је у 2016. години обављао најсложеније стручне и нормативно-правне послове из делокруга рада Библиотеке, давао упутства у поступку спровођења јавних набавки, као и друге најсложеније стручне и нормативно-правне послове из области рада и радних односа, и управног поступка. У том смислу, припремане су и седнице органа управљања и надзора, односно три седнице Управног одбора, као и једна седница Надзорног одбора, припремљени су нацрти и предлози аката донети од стране органа управљања, пословођења и надзора, и спровођене су одлуке које су органи управљања и пословођења доносили.

Одељење општих и правних послова се такође у 2016. години старало о примени одговарајућих хигијенско-техничких мера у Библиотеци.

VI Инвестиције

Током 2016. године, Библиотека није имала великих инвестиционих улагања из разлога што није било Конкурса код надлежног Министарства, за ову намену. Значајна средства су добијена од оснивача – Универзитета у Крагујевцу која су наменску утрошена у уређење Универзитетске галерије.

Реализовани послови у току 2016. године већином се могу подвести под текуће одражавање:

- кречење Универзитетске галерије;
- замена фиксних дрвених панела у Галерији склопивим роло завесама чиме је омогућена боља вентилација и климатизација овог простора;
- на главном и службеном улазу замењена улазна врата;
- додате 2 нове камере у јединствени систем видео надзора Правног факултета, чиме је простор Библиотеке сада „покривен“ са 5 камера.

Уз редовно одржавање травњака и куповину нових садница и жардињера, прилази згради су увек у адекватном стању.

VII Пројекти

На конкурс Министарства културе и информисања у 2015. години Библиотеци је одобрен пројекат под називом *Дигитални Крагујевац за мрежу дигитално оснажених институција културе Републике Србије*, али су јавне набавке реализоване у тек крајем године, тако да је током 2016. године извршена инсталација набављене софтверске платформе *Therefore* за депоновање дигитализованих објекта, извршено тестирање, обука запослених и унос порвих објеката у систем.

Заједно са другим библиотекама и установама културе које су у процесу или су имплементирале овај систем, Универзитетска библиотека у Крагујевцу се укључила у мрежу институција културе у Републици Србији које користе компатибилне методе и технологије рада са дигиталним документима. На тај начин су постигнути сви предуслови да се укључи у будући национални CLOUD – *Облак културе* – мрежу установа које ће делити дигитални садржаје.

На основу потписаног протокола о сарадњи Универзитета у Крагујевцу и Манастира Студеница, библиотекари Универзитетске библиотеке су учествовали у пројекту Министарства културе *Ревизија и стручна обрада фонда Библиотеке манастира Студенице*, који је успешно реализован.

VIII Манифестације

Током маја месеца, у склопу обележавања годишњице Библиотеке и годишњице Универзитета реализована је изложба плаката и књига из фонда под називом „100 година дадаизма“ Ова манифестација је уврштена у званичан програм „Ноћи музеја“ у којој је наша установа учествовала други пут.

Универзитетска галерија, као унутрашња јединица Универзитета реализује своје садржаје у простору Библиотеке, чије садржаје дефинише Уметнички савет. Новом Одликом о раду Универзитетске галерије из октобра 2016. године, прецизније се

дефинише начин рада и поставља управник Универзитетске галерије, што је у првом мандату директор Универзитетске библиотеке. Поред три запослена која су и чланови Савета Универзитетске галерије, сви радници Библиотеке ангажовани су на пословима организационе и техничке подршке и дежурстава, као и приликом свих других дешавања у простору Библиотеке.

У галерији Универзитетске библиотеке у Крагујевцу у 2016. години одржан је низ манифестација које је организовао, Уметнички савет Универзитетске галерије, Филолошко-уметнички факултет и Универзитетска библиотека у Крагујевцу. Све манифестације су биле добро организоване и посећене и можемо их категорисати као:

- 12 концерата наставника, сарадника и студената Филолошко-уметничког факултета и других уметника из земље и иностранства,
- 10 књижевних вечери, промоција, предавања и сличних манифестација,
- 5 изложби афирмисаних уметника, студената и професора Филолошко-уметничког факултета.

Посебно би издвојили изложбу слика Саве Шумановића реализовану у сарадњи са Галеријом слика „Сава Шумановић“ из Шида која је била изузетно посећена.

Директор Универзитетске
библиотеке у Крагујевцу
Весна Абадић

